Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet,
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciurĭ: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse. A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik*, *J. Dannebcr*, în Budapesta: *A. V. Goldbèrgerg, Eckstein Bernat*: în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. sĕu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta" iese în fiă-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şese lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poştale din întru şi din afara şi la dd. colectorĭ.
Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. sĕu 15 banĭ. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 153. Braşov, Lunĭ-Marţĭ, 11 (23) Iulie 1895.

In afacerea celei mai nouĕ urmărirĭ.

Braşov, 10 Iulie v. 1895

Sunt opt ḑile, de când publicul român a fost alarmat cu scirea despre urmărirea colectanţilor pentru monumentul lui Iancu, din Sibiiu.

Mai întâiu a semnalat „Tribuna" fórte pe scurt, la rubrica „mai nou" pe pagina a 3-a (Nr. 147), că domnul Liviu Albini şi Ioan Moţa, ca colectanţĭ, au fost citaţĭ conform cunoscutului ordin al ministrului Perczel la „primăriă", vrea sĕ ḑică la poliţia oraşului, unde li s'a luat interogator şi că li s'a înmănuat sentinţa, după care cel dintâiu fù osêndit la 5 ḑile, ér cel din urmă la 3 ḑile arest.

Totodată se spune în acea scurtă scire, că numiţii domnĭ au fost osênditĭ *„sĕ depună solidar în folosul înaltului erar reg. ung. suma de banĭ colectaţĭ"*; în fine, că *au făcut recurs* în contra sentinţei.

Scirea acésta ni-a atins fórte dureros, dér în acelaşĭ timp ni-a lăsat încurcaţĭ, nefiind destul de completă şi lămurită. Am voit sĕ discutăm acest cas grav şi ne mai pomenit de procedere volnică, dér am aşteptat ca mai întâiu sĕ se clarifice pe deplin lucrul, ca sĕ scim de ce sĕ ne ţinem, căcĭ décă s'a adus o sentinţă, acésta a trebuit sĕ fiă cum-va motivată.

Am aşteptat în speranţă, că „Tribuna" va aduce lămuririle necesare, va publica sentinţa şi recursul d-lor colectanţĭ pentru monumentul lui Iancu, ca sĕ scim cum s'a procedat de-o parte şi de alta.

In loc de a face acésta, în loc de a ne arăta pe ce legĭ şi ordinaţiunĭ se razimă sentinţa din cestiune, în deosebĭ mĕsura monstruósă de confiscare, numitul ḑiar s'a mărginit până acuma a spune în numĕrul sĕu de Sâmbăta trecută, că „foile maghiare tóte se bucură de ucazul mai mult decât muscălesc al ministrului Perczel".

Astfel, abia din numĕrul de Vinerĭ al ḑiarul „Sieb. d. Tageblatt" din Sibiiu, care a publicat câte-va rêndurĭ asupra casului, am aflat, că domnii amintiţĭ au fost condamnaţĭ la arest de 5 şi de 3 ḑile, „pe basa unei ordinaţiunĭ ministeriale", şi că banii adunaţĭ au fost confişcaţĭ, (simplamente?).

De ce feliu de ordinaţiune ministerială e vorba aicĭ? Şi cum s'au putut confişca séu declara confişcaţĭ banii adunaţĭ, aşa numai *brevi manu?*

De ordinul ministrului Perczel din Martie a. c. nu póte fi vorba, deóre-ce şi în acest ordin se ḑice apriat: „colectanţii *în virtutea legilor şi a regulamentelor esistente* trebue sĕ fiă traşĭ la rĕspundere, ér suma adunată sĕ se confisce."

Carĭ sunt acele legĭ şi regulamente în virtutea cărora colectanţii, despre carĭ e vorba, au fost traşĭ la rĕspundere, ér banii au fost confiscaţĭ?

Eată ce nu ni-s'a arătat până acuma din partea dumnealor.

Noi scim, că esistă o ordinaţiune a ministrului Tisza din Aprile 1882, care ḑice, că pentru adunarea contribuirilor de milă (könyöradományok) trebue sĕ se cĕră voiă dela ministeriul de interne.

Nu cumva pe basa acestei ordinaţiunĭ au fost osêndiţĭ colectanţii din Sibiiu?

Incât pentru faimósa confişcare, noi nu scim sĕ esiste nicĭ o lege şi nicĭ un regulament, care sĕ justifice confişcarea de contribuirĭ benevole adunate pentr'un scop cultural.

Suntem şi trebue sĕ fim dér fórte curioşĭ a sci cum şi-a motivat poliţia din Sibiiu sentinţa privitóre la confişcare.

Repeţim, afacerea e gravă şi însemnată din tóte punctele de vedere şi credem, că era chiar absolut necesar sĕ se facă deplină lumină asupra ei.

Contribuenţii au drept asupra banilor lor şi în puterea acestui drept puteau sĕ facă şi ei recurs în contra volnicei şi ilegalei mĕsurĭ.

Mai este încă a-se clarifica şi cestiunea, décă ordonanţele şi regulamentele, despre carĭ póte fi vorba aicĭ, au fost publicate în tótă regula şi décă astfel au ajuns la cunoscinţa generală?

C'un cuvênt suntem în drept a cere dela domnii colectanţĭ, urmăriţĭ de autorităţĭ, din incidentul contribuirilor pentru monumentul lui Iancu, sĕ nu monopoliseze numai pentru sine şi pentru cercul lor restrîns acéstă causă, căcĭ ea privesce adĭ pe toţĭ Românii şi atinge onórea nóstră naţională, ci sĕ facă fără amânare deplină lumină asupra tuturor procedeurilor lor şi a adversarilor noştri.

Imormêntarea generalului Doda.

Caransebeş, 8 (20) Iulie.

La conductul funebru au luat parte două batalióne de infanteriă din regimentul Nr. 43, cu musica regimentului nr. 61, fiind comandate de locotenentul-colonel Hannel. Inaintea cosciugului mergeau opt preoţĭ, în frunte cu archimandritul Musta. După cosciug mergeau rudeniile rĕposatului, apoi corpul oficerilor garnisónei, carĭ nu erau la trupă, în frunte cu generalul Seracini; comunitatea de avere, consiliul comunal din Caransebeş, vice-şpanul cu alţĭ funcţionarĭ. Casina română, Reuniunea femeilor române, corpul profesoral diecesan; reuniunea agricolă din Caransebeş, delegaţiunea Românilor din Arad etc. Pe cele mai multe case erau arborate stégurĭ negre. Felinarele electrice erau aprinse, îmbrăcate în negru.

In biserică serviciul funebral l'a sĕvêrşit P. S. Sa episcopul *Popea*, care a întêmpinat cosciugul la uşa bisericei. Intre cântările jalnice şi mişcătóre ale corului Lugoşenilor, cosciugul a fost aşeḑat în biserică, unde părintele archimandrit Filaret *Musta* a rostit un discurs, în care a descris viéţa esemplară a rĕposatului, arătând momentele cele mai însĕmnate din biografia lui.

La grópă, unde în jurul criptei familiare erau postaţĭ codrenĭ, ţinênd în mânĭ corónele numĕróse dedicate memoriei generalului Doda, a rostit d-l asesor consistorial Ión *Ionaşiu* un discurs bine simţit, după care corul Lugoşenilor şi salvele date de batalióne de infanteriă au încheiat jalnica ceremoniă a înmormântărei.

Vorbirea d-lui Ioan Ionaşiu.

Onorat Public!

Ne-am adunat lume multă, ne-am adunat în mare ţinută la o sêrbătóre mare, dér nu la sêrbătóre de bucuriă, ci la sêrbătóre plină de jele şi de durere.

Ne-am adunat sĕ petrecem pe generalul Doda în lumea, care nime n'o cunósce şi la locul de unde nu mai este întórcere.

Ne-am adunat la înmormêntarea bărbatului, carele a deşteptat simţul naţional în acest colţ de ţéră, a bărbatului, în care s'au concentrat tóte aspiraţiunile nóstre, carele a fost idealul nisuinţelor nóstre.

Generalul Traian Doda a fost binemeritat, ca militar şi ca cetăţén.

Activitatea sa în sfera militară se începe cu eşirea lui din academia militară în anul 1842 şi ţine până în tómna anului 1872, când dênsul se retrage din serviciul militar.

Ca militar dênsul percurge repede treptele ierarchiei militare până la general, şi prin cunoscinţele sale, prin activitatea, prin hărnicia şi vitejia sa, dovedită în cele mai critice împrejurărĭ, îşĭ câştigă simpatiă şi respect la cameraḑii sĕi, încredere şi recunoscinţă la superiorii sĕi şi la locurile cele mai înalte.

Activitatea sa ca cetăţén începe după desfiinţarea confiniului militar în tómna anului 1872 şi cu instituirea comisiunii pentru desdaunarea servitutelor, ce le aveau militarii la pădurĭ şi munţĭ.

In acésta comisiune Doda este spiritul conducĕtor.

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Covorul lui Mustafa.

— Naraţiune din Bosnia de *Dinko Borici*. —

(4) (Urmare).

„Ellahu akbar, ellahu akbar, ellahu akbar! Mohammeda rassul ellalah, ill' Allah!"*)

Limpede rĕsuna cântecul muezzinului din minaret. Din moşee în moşee străbătea chiămarea, ca din norĭ tuna ea solemn, sublim, şi îndepărtat rĕsuna ca şi un echo.

Era o óră înainte de apusul sórelui şi timpul rugăciunei de séră sosise. Mustafa grăbì la colţul, unde se afla covorul lui de rugăciune, şi Emina părăsi odaia spre a-se ruga afară.

Grabnic desfăcù Mustafa covorul împăturat la un loc, ca sĕ îngenunche pe el. De-odată îşĭ retrase mâna, şi din pieptul sĕu eşì un strigăt de spaimă şi de grózá.

Il înţepase în mână vre-unul dintre scorpionii, carĭ şed în numĕrósele găurĭ ale ziduri1or? Se ascunsese un veninos şérpe în covorul de rugăciune?

La început Mustafa stete ca înmărmurit. După aceea îşĭ trecù mâna pe la ochĭ, ca şi când ar voi sĕ alunge o nălucă!

Era acésta fermecătoriă?

O, Allah, Allah aibĭ milă de sĕrmanul Mustafa. Era realitate; în covorul de rugăciune se afla înfăşurată o bucată de stofă de mĕtase, întreţesută cu aur, de o splendóre enormă pentru sĕrăcia Eminei. O astfel de stofă de aur îĭ arătase înainte cu câte-va ḑile vecinul sĕu Jusuff, riḑênd ironic.

Mustafa simţia, cum sângele îi năpădesce ochii, înaintea cărora sclipiau firele de aur ale stofei.

Ca dintr'o mare depărtare străbătea chiămarea muezzinului până la el; ea îl făcea atent la datorinţa sa, şi ca prin vis ascultă de porunca Coranului. El aruncă stofa de aur la o parte şi căḑù, înfrânt de înfricoşatele sale gândurĭ, pe covorul de rugăciune. „Dumneḑeu e mare, Dumneḑeu e mare, Dumneḑeu e mare!" murmurau mecanic buzele sale, dér alte gândurĭ se amestecau în rugăciunea lui. „Femeia mea nu mĕ mai iubesce, ea iubesce pe acest Jussuff. Şi Mohamed este profetul sĕu! Nimicită-mĭ e fericirea şi bucuria vieţii! — Dumneḑeu e Dumneḑeu!"

De trei orĭ atinse fruntea lui Mustafa pămêntul.

— „O Dómne, fă-mĭ parte de paradis, lasă-mĕ sĕ mor, o Allah, ca sĕ nu fiu silit a trece peste acéstă grozăveniă; fă-mĭ parte de paradis, lasă-mĕ, sĕ între în împĕrăţia ta. Ea trebue sĕ móră, nenorocita! O, gândurile mele, bănuelile mele, temerile mele nu m'au înşelat! Lasă, ca sfânta credinţă sĕ se rĕspândéscă mai departe, Allah, pentru-ca şi necredincioşii, sĕ preţuéscă numele tĕu sfânt şi sĕ recunóscă pe Mohammed, profetul tĕu!"

Érăşĭ căḑù fruntea lui Mustafa pe podele, dér abia mai avù puterea, de a o ridica érăşĭ. Ferbinţĭ lacrimĭ arḑênde îi podidiră ochii, pe buzele lui amuţiră nebunele, blăstĕmătórele sale rugăciunĭ...

Emina îşĭ făcuse rugăciunea în antecameră şi se întorcea suriḑênd, când Mustafa eşia tocmai din odaia de harem. Surîsul ei disparù cu totul, când zărì cenuşia, deprimata faţă a soţului, dér acest surîs, îl observase şi Mustafa, pe care-l scóse din munţĭ. Ea îl lua încă în rîs, înşelătórea!

Puternic ţipà Emina, când Mustafa o prinse de braţ. Totuşĭ el nu dete atenţiune ţipetului ei, o tîrì în odaia haremului, pe ea, care amuţise de spaimă şi grózá, şi arătà la bucata de stofă ţesută, care zăcea la pămênt.

— „Cum vine acésta aicĭ?" strigà Mustafa şi apăsà şi mai tare braţul Eminei. „Cum vine acésta aicĭ? Vorbesce, séu te ucid pe loc!"

Emina ţipà! Durerea, ce o simţia la braţ, nu ardea atât de tare, ca teribilele cuvinte, pe carĭ i le adresà sbierând soţul ei. Nu era în stare, sĕ rĕspundă.

Dênsa presupunea cu drept cuvênt, că e vorba de o isbucnire a gelosiei lui Mustafa, de cea mai ruşinósă isbucnire, pe care o avusese vr'odată, dér nu-şĭ putea esplica, cum ajunse acéstă bucată de stofă preţiósă pe podina odăiei.

Mustafa se repeḑì afară, dér în momentul următor era érăşĭ în odaiă, avênd în mână strîmba sabiă hangearul, pe care îl smulsese de pe păretele antecamerei. Ochii îi erau năpădiţĭ de sânge, gura plină de spume.

---

*) D-ḑeu e mare. Mohamed e profetul sĕu, D-ḑeu e D-ḑeu.

Stăruinței sale este de a-se mulțămi, că desdaunarea s'a făcut în mod favorabil pentru foștii militarĭ, dându-li se acestora partea cea mai mare din munțĭ, și asecurându-li-se ast-fel esistența.

După terminarea acestei opere, la anul 1879 generalul Doda devine președintele comunității de avere acum înființate și o conduce, în decurs de opt anĭ, cu activitate neobosită, cu zel și cu desinteresare proprie numai lui.

Activitatea luĭ politică, care îl ridică la importanța cea mare politică, merge paralel cu activitatea pentru comunitatea de avere.

In Decemvre, 1873, dênsul pășesce de candidat pentru deputat dietal în cercul nostru, al Caransebeșului, cel mai mare cerc electoral din tótă țéra.

Cuvêntarea sa, în carea își desvóltă programul, produce sensație prin formă și cuprins.

El se declară de candidat al partidului național-român.

In urmarea acésta el devine atăcat în foile contrare și se vede silit a-se apěra la autoritățile militare superióre într'un memorand voluminos, scris cu mare vervă, care memorand s'a luat la cunoscință cu multă plăcere în cercurile cele mai înalte.

Ca deputat al cercului nostru electoral în decurs de 14 anĭ Doda ne-a representat cu cea mai mare demnitate, luând parte la tóte acțiunile politice naționale.

In acéstă calitate dênsul a întempinat multe atacurĭ, dér totdéuna a eșit învingětor.

In anul 1887 cu ocasiunea alegerii de deputat pe un nou period, dênsul a fost singurul deputat național ales.

Astfel devenind el unicul representant al poporului român de aprópe 3 milióne, își ține de datorință patriotică și națională să adreseze dietei memorabila epistolă din 10 Octomvre 1887, în carea descriind situația politică, declară, că nu participă la desbaterile legislațiunei, dér nicĭ mandatul nu și-l depune.

Apelul făcut către alegětorĭ, ca să se pronunțe asupra acestui pas, servesce de pretext, spre a-i face proces politic, care proces se suprimă mai târdiu la propunerea guvernului.

Aicĭ se încheie activitatea publică a ilustrului nostru bărbat, pentru-că în anul 1886 el cade jertfă unui morb greu.

Suferințele acestui morb îi consumă corpul, dér îi lasă spiritul neatins până la finele vieții.

Generalul Doda a fost un suflet nobil, un caracter tare, ca ferul, și curat ca aurul.

El și-a pus sufletul pentru tron și patrie, pentru poporul din al cărui sin a eșit.

El a deșteptat simțul național la foștii militarĭ, el a ridicat flamura românismului și a purtat'o spre fala și mândria nóstră.

Astădĭ privirile întregei țěrĭ se îndréptă spre Caransebeș, astădĭ ochii Românilor din tóte unghiurile se țintesc spre acest sicriu.

Să dovedim, că Doda n'a murit, că spiritul luĭ trăesce între noi!

Să ne închinăm 'naintea acestui sicriu, păstrând cu pietate memoria lui Doda, urmând faptelor sale și ținênd tare la divisa „Dreptate și legalitate“ Amin!

Impunerea „limbei statului“.

Le este cunoscut cetitorilor noștri, că în urma plângerei comisiunei administrative a comitatului Turda-Arieș, ministrul de culte și instrucțiune publică a adresat Escelenței Sale Mitropolitului Dr. Victor *Mihalyi* un rescript, prin care îl rógă să ia tóte měsurile, ca în viitor autoritatea superióră bisericéscă din Blașiu să corespondeze cu autoritățile administrative în „limba statului“, ér nu în limba română. Rescriptul ministerial în afacerea acésta, la care vom reveni mai pe larg, este următorul:

Nr. 27396—1895.

Escelența Ta, D-le Mitropolit!

Comisiunea administrativă a comitatului Turda-Arieș, comunică sub Nr. 362 și cu data de 8 Maiŭ, că Consistoriul archidiecesei gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș a rěspuns în limba română la recercarea oficiósă, ce i s'a înaintat sub Nr. 1035 în afacerea învětătorului necalificat dela școla elementară gr. cat. din Mureș-Bogata. Și când comisiunea administrativă a retrimis scrisórea oficială cu text românesc, provocându-se la § 16 din art. de lege 44 din 1868 și cerênd să se înainteze scrisórea *în limba statului*, Consistorul a rěspuns érăși prin hârtia cu text românesc alăturată aici cu onóre.

Avênd în vedere dispositiunea clară cuprinsă în § 16 a numitului articul de lege, după care *autoritățile mai înalte și superióre bisericescĭ sunt datóre a folosi limba statului în actele lor adresate autorităților administrative și organelor acestora*; avênd în vedere mai departe, că în comitatul de sub întrebare, *limba protocolară este cea maghiară*: am onóre a ruga cu stimă pe Escelența Ta, să binevoițĭ a lua měsurile trebuincióse, ca autoritatea bisericéscă de sub înțelépta vóstră guvernare, *respectând legea sancționată, să folosécă esclusiv limba statului în hârtiile sale adresate autorităților administrative seu organelor lor.*

Primesce Escelența espresiunea deosebitei mele stime.

Budapesta, 11 Iunie 1895.

Iuliu Wlassics m. p.

Evenimentele din Bulgaria.

Inmormêntarea lui Stambulow.

Inmormêntarea lui Stambulow s'a făcut Sâmbătă după amédĭ. Inmormêntarea a fost simplă, fără pompă. După cosciug mergeau: věduva cu copii, amicii și binevoitorii lui Stambulow. A lipsit orĭ-ce pompă militară. Printre mica mulțime de jelitorĭ se vedeau numai icĭ colo câte-o uniformă de polițiștĭ. Stambulow a fost înmormêntat în noul cimiter.

Din diferite părțĭ ale Bulgariei, dér mai ales din Tirnovo, au sosit deputațiunĭ. Au sosit în timpul din urmă mai multe cununĭ, între carĭ una dela monarchul Francisc Iosif, alta dela regele României Carol, apoi dela regina Victoria a Angliei, dela orașul Roma și afară de acestea toțĭ agenții diplomaticĭ din Sofia au depus câte-o cunună.

Curtea bulgară și personalul acesteia a rěmas cu totul pasivă. Acésta a provenit din purtarea familiei lui Stambulow față de principele Ferdinand. Lucrul s'a petrecut așa, că adjutantul principelui, căpitanul *Markow*, s'a dus în 19 l. c. la casa victimei c'o cunună. Aicĭ l'a întêmpinat d-na *Mutkurow*, sora asasinatului, care a declarat, în numele věduvei, că refusă hotărît cununa principelui, deóre-ce când medicii amputau brațele lui Stambulow, acesta a dis: *„Tufektsieff* m'a ucis! **Principele m'a ucis!**“

Incidentul acesta a produs o mare sensație pretutindenĭ, și curênd *„Agenția Balcanică“* a anunțat, că în urma atitudinei ofensătóre și de estremă ostilitate a familiei lui Stambulow față cu delegații principelui, atitudine, căreia a pus vêrf refusul brutal de-a primi coróna, principele a trimis mareșalului curții următórea telegramă:

„Avênd în vedere purtarea necalificabilă a familiei lui Stambulow, ca rěspuns la piósele și lealele mele demersurĭ, și ne mai voind să espun pe credincioșii mei servitorĭ la afronturĭ și injurii, *mě věd silit a Vě interdice d-vóstre și tuturor membrilor cașelor civile și militare orĭ-ce participare la înmormêntarea lui Stambulow*“.

Despre decursul festivităților de înmormêntare se colportéză prin diare scirile cele mai esagerate. Așa se dice, că în locul, unde s'a întêmplat atentatul, conductul s'a oprit și *Petkow*, amicul lui Sambulow și colegul acestuia în ministeriu, a început să țină o cuvêntare, condamnând cu aspre cuvinte pe aceia, carĭ au ucis pe Stambulow. El n'a ajuns să-șĭ sfirșéscă vorbirea, când o panică mare cuprinse pe toțĭ, de óre-ce *un individ necunoscut a descărcat un glonț asupra carului care ducea cununile*. Massa publicului a ajuns în mare cofusie, mulțĭ au fost călcațĭ la pămênt, mai ales dame. Intrevenіră polițiștĭ și gendarmĭ. Pe un moment se părea, că se desvóltă o luptă de stradă; băeții, carĭ purtau cununile, le-au aruncat la pămênt, alții le-au sfâșiat dimpreună cu panticele. In sfirșit, cu ajutorul gendarmilor corpului diplomatic, i-a succes să iese din mijlocul mulțimii, apoi conductul a pornit spre catedrală.

Osêmintele lui Stambulow, cum am dis, au fost depuse în noul cimiter. Aicĭ o mare mulțime de public s'a adunat *în jurul mormintelor lui Panița și a soților lui*, carĭ erau împodobite cu stégurĭ și cu florĭ.

Arestarea ucigașilor.

Telegrafrul aduce scirea, că s'ar fi dat de urma ucigașilor lui Stambulow. Ei sunt *Tufektsieff*, *Halev* și *Georghiev*.

Intre scrisorile din urmă ale lui Stambulow s'a aflat una, de următorul cuprins:

„Peste câte-va dile îți sfărm capul în bucăți — Georghiev.“

Fostul șef de poliție *Basudsev*, a declarat judelui de instrucție, că 5 minute după asasinarea lui Stambulow, a vědut urcându-se în trăsura, ce ducea pe acesta, pe fostul secretar al lui Panița, adecă pe *Georghiev*. In urma declarațiunei, bănuitul a fost arestat numai decât. Geoghiev a declarat înaintea judelui de instrucție, că a voit să rěsbune pe Panița.

Proclamațiunĭ.

Ne-spus de mult caracteriséză spiritul, ce domnesce între Bulgarĭ, proclamațiunile ce s'au rěspândit printre poporațiune.

Una dintr'acestea proclamațiunĭ provócă poporul, *să rěstórne pe Ferdinand de pe tron, și se pună în locul lui, pe contele Arsenie Hartenau*, fiul fostului principe Alexandru Battenberg.

S'au împărțit și proclamațiunĭ cu litere roșii, iscălite de 6 oficerĭ bulgarĭ, acum în reservă. Etă textul uneia din acestea proclamațiunĭ:

„Macedonia flutură flamura revoluțiunei, drapelul libertății! Flămênděnd, însětoșind și gólă începe Macedonia lupta.

„Se aude strigătul de ajutor al mamelor nóstre umilite și al părinților noștri ucișĭ. Fraților! Vrețĭ să privițĭ în nelucrare miseria sërmanului popor? Noi suntem un sânge, o viță. De pe muntele Perim vě strigăm voué aceste sfinte cuvinte: *Libertate, séu mórte!*“

O a treia proclamațiune pórtă iscălitura: „Fiiĭ sincerĭ ai Bulgariei“ și e de următorul cuprins:

„Stambulow a fost ucis: corect au făcut. Cu el a cădut sistemul, ca Bulgaria să fiă bulevardul Austro-Ungariei.“

O învinuire curiósă.

Din Sofia se depeșéză, că o mulțime de Bulgarĭ au trimis Majestății Sale monarchului *Francisc Iosif*, reginei *Victoria* a Angliei și regelui *Carol* al României câte-o telegramă, în care dic, că aceștĭ trei domnitorĭ au fost „tovarășii tiranului Stambulow“.

Puterile și Bulgaria.

Cercurile normative din Berlin se esprimă tot mai aspru față de Bulgaria și principele Ferdinand. Lumea oficială, dice o telegramă din Berlin, consideră pe Ferdinand de un *om mort*, a cărui retragere de pe terenul politic, ar fi numai o ușurare a judecății lumei. In Berlin se crede de imposibil, că Rusia voind împăcarea cu Bulgaria, ar mai afla de consult să țină pe tron pe Ferdinand. El ar trebui să cadă jertfă împăcării.

Despre primirea deputăției bulgare din partea Țarului, se telegrafiéză din Petersburg, că pe când adjutantul *Voronzov-Daskov* a condus pe Metropolit dinaintea Țarului la palat, pe atuncĭ ceilalțĭ membri ai deputațiunei așteptau în sala tronului. Metropolitul Clemente a fost primit într'o audiență mai lungă și a dăruit Țarului chipul lui Isus în cadre de aur. După acésta Țarul, însoțit de metropolit, a pășit în sala tronului, unde i-au fost presentațĭ membri, pe carĭ Țarul i-a primit fórte cordial. Țarul a dat espresie dorinței sale, ca *între Bulgaria și Rusia să se stabiléscă raporturĭ normale*. El a mai dis, că nu s'a îndoit nicĭ odată în sinceritatea poporului bulgar și *pe viitor va lua Bulgaria sub scutul sěu*.

Mișcarea în Macedonia.

Diarul comitetului macedonean publică o telegramă din Kustendil în care se anunță, că s'ar fi întêmplat o luptă între insurgențĭ și 5000 de Turcĭ în Radovicĭ și Strumista. *Turcii ar fi pierdut 600 ómenĭ și ar fi fugit*. Insurgenții ocupau o posiție cu neputință de a fi luată. O altă luptă s'a petrecut în districtul Maschovo. Deși aceste scirĭ nu sunt pe deplin confirmate, totușĭ sunt considerate în cercurile diplomatice, ca fiind în parte întemeiate.

O telegramă din Sofia cu data de 20 Iulie spune, că din Macedonia sosesc scirĭ grozav de neliniștitóre. *Apróре în intrégă Macedonia a isbucnit revoluția*. Turcia nu se va puté susține în acéstă provincie, fără de-a nu trimite o armată mai mare.

Opinia pressei.

Diarul ruseso *„Svjet“*, vorbind de mórtea lui Stambulow dice, că un inimic cădut, nu mai este inimic. Deși guvernul lui Stambulow a fost aspru pentru Bulgaria și ostil Rusiei, trebue recunoscut totușĭ, că Stambulow a fost unul dintre cei mai eminențĭ ómenĭ de stat ai Bulgariei.

„Novoje Wremja“ dice, că mórtea lui Stambulow încheiă o periodă lungă de dile negre, prin carĭ a trebuit să trécă Bulgaria, ér Europa se află acum *în fața*

El aruncă pe Emina la pămênt, așa încât dênsa cădu în genunchĭ și rotia amenințător hangearul de-asupra capului ei.

— „De unde vine acésta aicĭ? Cine ți-a dat'o?“

— „Sunt nevinovată, Mustafa, sunt femeia ta; credinciósa, cinstita ta femeiă; eu nu sciu cum a venit acéstă afurisită stofă în casa nóstră!“

— „Tu nu scĭ! Mincinóso, stricat'o!“

Mustafa avêntă hangearul pentru o lovitură de mórte, Emina țipă rěsunător....... hangearul șueră în jos!

El isbi podeaua, așa încât sabia se rupse în două, Mustafa se împleteci, și trecură câte-va secunde, până ce putu sta din nou drept pe picióre. In ultimul și cel mai periculos moment se aruncase Janja, — care grăbise la audul țipetului de spaimă al stăpânei — la piciórele lui, îl făcu să greșéscă și depărtă lovitura de mórte dela capul Eminei.

Mustafa aruncă departe ruptul hangeaur și trânti cu o lovitură de pumn pe Janja la pămênt.

Pe Emina, care leșinase pe jumětate, o ridică de pěr și o trânti afară prin anticameră, o trase pe trepte în jos și o aruncă dela sine.

— „Afurisită să fii pentru vecie“ strigă el, pe jumětate nebun de mânie. „Eu mě despărțesc de tine, tu stricat'o; tu nu mai eștĭ femeia mea!“

Prin acéstă formă, rostită în limba arabă, să face legitim divorțul în religiunea islamică.

Emina cădu cu un țipet la pămênt și rěmase zăcênd fără consciință de sine. Nicĭ o privire nu aruncă el asupra leșinatei. De ce să-l supere dênsa? Soția lui nu mai era după drept și lege!

— — — — — — — — — — — — — —

Mustafa se repedi prin stradĭ așa, încât cunoscuții îl ocoliau spăriațĭ, ér copiii, carĭ se jucau pe stradă, fugeau cu spaimă dinaintea lui. Până apróре dinjos de riuletul Miljaka alergă el pe cósta muntelui în jos, până ajunse la edificiul, în care locuia tatăl Eminei.

Acesta tocmai se întorsese acasă cu fiiĭ sěi dela Tsarschija, când Mustafa năvăli în curte. Aicĭ la loc deschis, înaintea servitorilor, carĭ dedeau tocmai nutreț vitelor în grăjdurĭ, povesti Mustafa în gura mare rușinea Eminei și comunică tatălui, că el retrimite pe alungată în casa sa.

(Va urma).

unei nouĕ stărĭ de lucrurĭ. Rusia de sigur, va lua o altă direcţiune, decât cea de până acum, în privinţa viitórelor evenimente din Bulgaria. Guvernul rusesc va face totul, pentru a pune pe Bulgaria în stare *de a-şĭ îndrepta greşelile trecutului*, însĕ patrioţii bulgarĭ sĕ fiă sigurĭ, că nu se va tolera nicĭ o atingere la stipulaţiunile tratatului din Berlin şi că restabilirea ordinei în Bulgaria trebue sĕ fiă desĕvêrşită.

In diarele din Francia nu se găsesce mai nicĭ un cuvênt de regret pentru Stambulow.

„*Petite Republique*“ scrie: „Câte-odată călăii au un sfîrşit tragic. Stambulow, care a terorisat anĭ întregĭ Bulgaria şi şĭ-a torturat adversarii politicĭ, a cădut sub pumnalul unor rĕsbunătorĭ hotărîţĭ“.

„*Le Radical*“ dice: „Am fost indignaţĭ de tirănia, barbaria şi crimele sale (Stambulow) Părea a fi un bandit, care nu mai avea nimic într'ênsul.

„*L'Autorite*“: „Stambulow însemna supunerea Bulgariei faţă cu Austria şi duşmănia contra Rusiei. După dispariţia lui, nimic nu mai împiedecă împăcarea între Sofia şi Petersburg. Ruşii, Francesii şi Bulgarii n'au nicĭ un motiv de a plânge pe Stambulow“.

SCIRILE DILEI.

— 10 (22) Iulie.

Diplome învĕţătoresci anulate. Sub titlul acesta „*Magyarország*“ dela 21 Iulie aduce următórea scire: „In cele din urmă ministrul de instrucţie a luat o mĕsură energică pentru a da lecţiă autorităţilor confesionale, carĭ nu respectă (!) legea învĕţĕmêntului poporal. *Ministrul a declarat de nule şi fără valóre tóte acele diplome învĕţătoresci*, carĭ s'au dat *în limba română* la esamenele de cualificaţiune ţinute fără representantul guvernului *în preparandia română gr. or. din Sibiiu*, la finea anului scolar 1892/3, şi din carĭ lipsesce iscălitura proprie a inspectorului scolar de acolo. Prin acéstă mĕsură ministrul a declarat de necapabilĭ de a purta oficiul de învĕţătorĭ pe *25 indivizĭ*, până când ei nu-şĭ vor câştiga diplome de cualificaţiune corĕspundĕtor recerinţelor legei (!). Din graţiă (!) ministrul a conces respectivilor sĕ fiă *suferiţĭ* în post până la finea anului scolar 1895/6.“ — Minunate pregătirĭ pentru mileniu!

—o—

Pétra fundamentală la noua biserică română gr. or. din *Cetatea Braşovului*, s'a pus ierĭ înainte de amédĭ la 11 óre. După obicĭnuitul serviciu dumnedeesc, părintele protopop *Bartolomeiŭ Baiulescu* a ţinut un frumos discurs despre însemnătatea actului festiv, desfăşurând prin frumóse şi alese cuvinte principiile şi dorinţele de care sunt conduşĭ bărbaţii, carĭ pun temeliă acestui sfânt locaş, apoi s'a depus în piatră actul comemorativ şi s'a stropit cu apă zidirea începută.

—o—

Incă un „malheure.“ Losurile maghiare date din incidentul sĕrbării mileniului sunt fără valóre în Austria! Nu se scia până acuma, că óre fi-vor primite astfel de losurĭ şi în Austria, dér semioficiósele spun lămurit acum, că nu! In Austria nu se vor cumpĕra astfel de losurĭ şi neobservarea acestui ordin se va pedesi conform § 7 din 28 Martie 1889 — adauge „Erd. Hir“.

—o—

Cursă de cai. In 27 Iulie n. c. după amédĭ se va ţiné cursa de cai a regimentului de husarĭ Kiser Nr. 1 pe câmpul de eserciţii lângă Rĕşnov. In diua acésta va circula un tren separat, al căruia mers se va face de cu vreme cunoscut. După cursă va urma petrecere cu dans în sala de concerte din loc.

—o—

Catastrofa dela Brüx. Telegraful ne aduce din Praga vestea unei catastrofe înfiorătóre, ce s'a întêmplat la Brüx. Vinerĭ nóptea s'a surpat o massă de năsip în galeria suterană numită „Anna“. Apa a spălat acest năsip ruinând terenul unei părţĭ marĭ a oraşului. Casele începură a se dĕrîma una după alta în strada gării. Până acuma s'au dĕrîmat trei-spre-dece case, între carĭ şi hotelul „*Siegel*“. Acéstă panică teribilă fù mărită încă prin faptul, că fiind ploi marĭ, conductul de gaz s'a stricat încă dela începutul catastrofei, şi aşa în oraş este *întunecime besnă*. Mulţĭ lucrătorĭ şĭ-au aflat mórtea sub ruine. In Praga circulă veştile cele mai extravagante despre catastrofa dela Brüx. Numĕrul caselor dĕrîmate cresce vĕdênd cu ochii. Pe la un-spre-dece óre era vorba, că s'au dĕrîmat trei-spre-dece case şi e posibil, cà sĕ se mai dĕrîme. Gara şi linia ferată Aussig-Tepliţa este pe cale de a-se cufunda. Circulaţia pe acéstă linie se va sista. Din *Brüx* se scrie cu data de 20 Iulie, că *până acum s'au dĕrîmat opt-spre-dece case.* Probabil, că se vor mai dĕrîma în decursul dilei. Primăria comunală a închis partea de dinapoi a oraşului. Inainte de amédĭ se ordonă părăsirea şi golirea tuturor caselor din apropierea liniei Aussig-Teplitţa. *Nu pot fi locuite cam două sute de case.* In urma acestor lucrurĭ s'a născut o confusie teribilă, miliţia şi pompierii au ajutat la golirea lor. Au dispărut doi copii şi o femeiă. *Urmările catastrofei sunt sdrobitóre.* Ómenii au scăpat în înţelesul strict al cuvêntului numai cu viéţa.

Coresp. „Gaz. Trans.“

Cluşiu, Iulie 1895.

Onorată Redacţiune! V'am scris mai pe urmă din Alba-Iulia, de unde am plecat Lunĭ diminéţa către Cluşiu, unde am ajuns la 7 óre d. m. Numai pe scurt v'am putut nota de icĭ-colea câte-ceva, mai cu sémă privitor la recolta, care ne dă cele mai bune speranţe pretutindenea. In hotarul A.-Iuliei, mai mult mi-au plăcut curechiul (varza), pepenii galbenĭ, napii, lubeniţele şi viile, carĭ tóte dau semne a fi fórte fructifere. A cădut însĕ ghiaţa în partea către Teuş, făcênd şi stricăciunĭ marĭ.

Ajungênd în Cluşiu am făcut o preumblare prin locurile mai însemnate ale oraşului, cum şi la „societ. de lectură“, care astădĭ — durere — nu mai e cea de odinióră. Icĭ-colea mai întâlnescĭ câte un preot séu mirén, pe care îi audĭ vorbind românesce. Uitasem se vĕ spun, că la gara din Teuş două domnişóre, preumblându-se mult pe peron, vorbiau cu mândriă în continuu scumpa nóstră limbă românéscă. Publicul mare se uita cu nesaţ la dênsele, mai ales că aveau la brêu mândrul nostru tricolor. N'am putut afla cine au fost. Le dic însĕ aicĭ un „bravo şi onóre lor!“

Ceea ce m'a surprins mai mult în Cluşiu este, că fără de nicĭ o esagerare pot dice, că $^2/_3$ parte din capitala „Kulturegyletului“ astădĭ e sub vêndare. Nu mergĭ 20—30 de paşĭ, ca sĕ nu afli pe pĕreţĭ afişele: „ez a bolt elado! ez a telek elado! ez a ház elado!“....

Apoi firmele multe la prăvălii, cu nume evreescĭ, tóte arată, că merg lucrurile strună şi nu peste mult Ungurii vor puté serba aicĭ înfiinţarea nouă a Palestinei perciunaţilor. Nu-i mirare, este resultatul politicei de maghiarisare şi asuprire a naţionalităţilor. Am vĕdut sinagoga evreéscă şi locuinţa rabinului, fórte frumóse ambele. Altcum viéţa în Cluşiu e monotónă, public puţin, prăvăliile încărcate cu tot felul de mărfurĭ, dér cumpĕrătorĭ mai de loc. Apoi mai dică cineva, că nu e fericire în ţéra acésta?

Dér se vĕ spun ceva din impresiile acestei călĕtorii, carĭ pe mine m'au mâhnit şi m'au pus pe cugete. Cu durere am observat mai în tot locul, pe unde m'am abătut, că astădĭ nu merg bine trebile, şi între Românĭ nu e solidaritatea, de care avem aşa mare lipsă, chiar acum în aceste timpurĭ critice pentru apĕrarea intereselor némului nostru. Aşa se vede, că călĕtoriile unor comis-voyageu-rĭ politisanţĭ, au înfluinţat mult pentru a îmbăta cu apă rece până şi pe unii ómenĭ serioşĭ de ai Românilor; aşa că décă nu se vor tredi din amăgire, ne putem afla cu timpul desbinaţĭ în adevĕr, spre dauna nóstră naţională.

In Alba-Iulia d. e. la „hotel Europa“, unde descălecasem şi eu, am vĕdut pe părintele Ivan, — pe care-l cunosceam din tinereţele nóstre, — scriind la o măsuţă, lângă, care de laturĭ mai erau doi domnĭ, la alte două mese, unul cu o fóiă, altul cu altă fóiă română în mână. Trebue sĕ constat, că au fost Românĭ, căcĭ s'au şi salutat cu părintele protopr. şi érăşĭ ei între sine. Atâta a fost totul, ér ca sĕ vorbéscă între sine, amicabil, orĭ făcêndu-şĭ combinaţiunile într'o formă orĭ alta, sĕ converseze ceva la olaltă: ferit'a D-dĕu. S'au dus aceia, au venit alţii, cum şi nisce tinerĭ mai guralivĭ, însĕ tot aşa luaiŭ de sémă, că separatismul domnesce şi între Românĭ din acest oraş însemnat pentru noi. Nu m'am descoperit, am înecat durerea în mine, luptându-mĕ în internul meu cu mii şi mii de cugete.... Tot cam aşa stau trebile şi prin Abrud, şi alte locurĭ, încât am observat eu pe la gărĭ.

Recapitulând, pot sĕ fac în scurt conclusiune, că în sînul nostru s'a ivit óreşĭ carĭ împărechiărĭ, carĭ numai bine nu pot sĕ ne aducă. Unii politicianĭ tinerĭ şi fără esperienţă încércă a arunca zizania în şirurile nóstre, chiar acum, când avem mai mare lipsă de a fi solidarĭ. Trebue sĕ fim — şi vom fi — cu tótă atenţiunea asupra celor ce sĕ scriu şi fac în părţile locuite de Românĭ. Nu numai vorbe góle, pruncescĭ, ci seriositate şi fapte se aştéptă adĭ dela tot Românul bun.

A scrie articolĭ înflorilaţĭ şi a nu arăta nicĭ un resultat positiv, decât îmbĕtarea ómenilor cu apă rece, asta nu mai merge. Şi noi cei din provincie vedem mai bine în praxă resultatele la tot ce sĕ face.

Dér cred, că toţĭ din tóte părţile îşĭ vor face datoria a conlucra şi a informa presa despre adevĕrata stare a lucrurilor, ér nu prin momele şi comunicărĭ sinistre şi bombastice a seduce opinia publică, făcênd pe unii „moderaţĭ“, pe alţii.... nu mai sciu ce.

Unul pentru toţĭ şi toţĭ pentru unul! Asta trebue sĕ ne fiă devisa astădĭ la toţĭ.

Salutare — până de altă-dată.

Ch.

Dela băi.

Vâlcele, 9 (21) Iulie 1895.

Numesc acest stabiliment balnear *Vâlcele* şi nu „*Elöpatak*“, pentru-că Vâlcelele sunt o comună românéscă, care în limba poporului de aicĭ îşĭ are numirea sa propriă română, pe care noi suntem datorĭ a-o conserva. Décă întrebĭ pe un ţĕran român de aicĭ, că de unde este, îţĭ rĕspunde, că e din *Vâlcéua mică*. Pe unguresce s'ar veni aşa-déră „Kis-patac“ şi nu „Elö-patak“.

Vâlcelele, fiind o comună mică, nu are decât un singur preot, cu o singură biserică, care e biserică românéscă, clădită din pétră şi destul de frumósă. Mai este şi o mică capelă romano catolică, dér fără preot şi aprópe fără credincioşĭ, constituind o filială a unei parochii vecine.

Poporul român din acéstă comună stetea înainte bine, de vre-o 5 anĭ încóce însĕ a început a sĕrăci, din causă că 'i s'a interdis întrebuinţarea pădurilor. Fiind încungiuraţĭ de Săcui, locuitorii românĭ în partea cea mai mare sciu şi limba maghiară, pe care însĕ nu o vorbesc bucuros, ci numai când au de-a face cu streinĭ. Portul atât al bărbaţilor, cât şi mai vîrtos al femeilor este în mare parte sĕcuesc. Bărbaţii pórtă cisme şi ciórecĭ (pantalonĭ) albĭ, strîmţĭ şi cu şinóre, se deosebesc în port însĕ de Sĕcui mai ales prin aceea, că pórtă cămăşile afară, peste pantalonĭ. Femeile âmblă cu rochii şi cu „laibere“, pe carĭ sunt cusute fel de fel de florĭ, fórte măestrit. E caracteristic, că în combinaţiunea colorilor, tricolorul românesc cam prevaléză. Am vĕdut multe fete purtând la gât, orĭ legându-şĭ pĕrul cu pantlicĭ tricolore-românescĭ, ba chiar şi pe pieptarele séu „laiberele“ lor am vĕdut cusut tricolorul român. Intrebând pe o copilă, că de unde are tricolorul român, mi-a rĕspuns, că l'a cumpărat dela o prăvăliă din loc, dér mi-a adaus, că se vinde mult mai scump, decât tricolorul unguresc. — Pentru ce nu cumpăraţĭ dér tricolor unguresc, décă acesta e mai eftin? i-am dis copilei, care la acéstă observaţiă a mea începù sĕ rîdă ironic şi-mĭ rĕspunse, că „dóră ele Românele nu vor âmbla cu *ce nu-i al lor*“.

Fiind adĭ Duminecă, am asistat şi la „jocul satului“, care era într'o curte, sub cerul liber. Tinerimea mi-a făcut o impresiune fórte bună: feciorĭ voinicĭ şi fete frumóse, carĭ atât unii, cât şi alţii se disting prin mult spirit şi deşteptăciune. I-am vĕdut jucând „Chindia“ şi „Ardeleana“. Dansézâ fórte bine, ér din partea tinerilor am audit şi „strigăturĭ“ frumóse.

Despre băi mai puţine am sĕ vorbesc. Óspeţĭ sunt puţinĭ, mult mai puţinĭ ca în anul trecut. Dela 1 Maiu, când s'a deschis sesonul băilor, şi până adĭ numĕrul total al visitatorilor acestor băi abia s'a urcat la cifra de 134. Intre aceştia sunt din România numai vre-o 36, dér şi între aceştia numai vre-o 13 sunt Românĭ, restul Ovrei şi alţĭ streinĭ stabiliţĭ în România.

In present numĕrul óspeţilor aflătorĭ aicĭ nu cred sĕ trécă peste cifra de 70—80. Dintre Românĭ am cunoscut între alţii pe d-l canonic *Micu* din Blaşiu, Grigorie *Negrea* din Făgăraş, directorul seminarial *Hamsea* din Arad, Dimitrie *Pamfiliu* din Craiova, Dr. Emil *F. Negruţiu* din Blaşiu etc.

Este generală plângerea óspeţilor românĭ, că până adĭ nu li-s'a pus la disposiţiune *nicĭ un diar românesc.* In alte privinţe mi-s'a spus, că se ţine sémă de óspeţii românĭ mai mult ca altă-dată; musica lui Pongracz din Cluşiu, care concertéză pe promenadă de două-orĭ în di, cântă întot-déuna şi câte-o piesă românéscă; am vĕdut şi liste românescĭ de bucate, deşi la unele otelurĭ chelnerii nu vorbesc nicĭ un cuvênt românesce. Décă diare nu s'au abonat până acum pentru publicul român, vina este a se căuta şi în indolenţa acestuia, care prea s'a obicĭnuit a se mulţumi cu ceea ce 'i se dă şi nu reclamă cu destulă energiă ceea ce 'i se cuvine. Abia astădĭ direcţiunea băilor a abonat un diar şi pentru publicul român, anume „Gazeta Transilvaniei“.

In total, óspeţii românĭ găsesc, că sunt mai bine trataţĭ ca întrecut. Indreptarea însĕ a venit cam târdii, căcĭ boerii românĭ şi-au cam pierdut voia de-a mai cerceta băile nóstre. Pe când în anii de mai 'nainte numĕrul visitatorilor acestor băi trecea peste o miiă, annl trecut numĕrul lor abia a atins cifra de 700, ér anul acesta nu credem sĕ ajungă nicĭ la 500. Cu atât mai cercetate au început sĕ fiă însĕ băile din România, unde, se dice, anul acesta numĕrul óspeţilor este mai mare ca totdéuna.

X.

Convocare.

Adunarea generală ordinară a despărţĕmêntului XIII (Abrud) al „Asociaţiunei Transilvane“, se convócă prin acésta pe diua de 11 August n. c. 10 óre a. m. în biserica greco-orientală din Sohodol-sat, cu următorul

Program: 1) Deschiderea adunărei; 2) Raportul subcomitetului: *a)* al secretarului, *b)* al cassarului; 3) Esmiterea unei comisiunĭ pentru încassarea taxelor şi înscrierea de membri noi; 4) Cetirea disertaţiunilor, ce se vor însinua la presidiu cu 24 óre înainte de şedinţă; 5) Intregirea comitetului; 6) Defigerea locului pentru ţinerea proximei adunărĭ generale; 7) Propunerĭ eventuale; 8) Esmiterea unei comisiunĭ pentru verificarea procesului verbal.

Roşia-montană, 16 Iulie n. 1895.

Dr. Simeon Caian, director. *Ion Maior*, secretar.

Literatură.

In editura librăriei *Ig. Hertz* din Bucuresci (Hotel de France) a apărut: **Basta şi Mihaiu Vitézul**, conferinţă ţinută la Ateneul român, de *Neculai Iorga*. Broşura, de vre-o 65 pag. form. mare, are pe pag. primă şi portretul lui Mihaiu-Vitézul.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul pieței Brașov.

Din 22 Iulie 1895.

Bancnote rom.	Cump.	9.58	Vênd.	9.60
Argint român.	Cump.	9.52	Vênd.	9.56
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.60	Vênd.	9.62
Galbenĭ	Cump.	5.64	Vênd.	5.68
Mărcĭ germane	Cump.	59.—	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Cursul la bursa din Viena.

Din 20 Iulie 1895.

Renta ung. de aur 4%	123.35
Renta de corône ung. 4%	99.85
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	125.35
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	103.30
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	122.35
Bonurĭ rurale ungare 4%	98.25
Bonurĭ rurale croate-slavone	98.75
Imprum. ung. cu premii	158.50
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	146.25
Renta de hârtie austr.	180.—
Renta de argint austr.	101.10
Renta de aur austr.	123.50
Losurĭ din 1860	156.—
Acții de ale Băncei austro ungară.	1060.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	488.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	450.—
Napoleondorĭ	9.63½
Mărcĭ imperiale germane	59.35
London vista	121.40
Paris vista	48.12½
Rente de corône austr. 4%	101.10
Note italiene	46.—

Nrul **2980**—1895.

Concursŭ.

Pentru ocuparea postului de medic în cercul sanitar Poiana—Sinna—Rod, escriu concurs.

Beneficiile medicului sunt: 1400 corône salar, 200 corône paușal de călĕtorie și tacsele de visitare stabilite în mod statutar de comună.

Doritorii de a concura sunt poftiți a-șĭ trimite cererile lor, instruate cu documente, despre cualificațiunea prescrisă în §ul 9 al art. de lege I. din 1883, respective în §ul 143 al art. de lege XIV. din 1876 și despre cunoscința limbei române, la pretura din Mercurea (Szerdahely, Szebenvármegye) **până în 30 August a. c. la 6 óre p. m.**

Cererĭ mai târḑiu sosite nu pot lua în considerare.

Alegerea se va sĕvêrși în 1 Septemvre a. c. la 9 óre a. m. în cancelaria comunei Poiana.

Mercurea, în 17 Iulie 1895.

751,1—1 Primpretorul cercual.

PUBLICAȚIUNE.

Comitetul bisericelor române gr. or. din Bran, vinde pe calea licitațiunei publice verbale și prin oferte, **în 10 August st. n. a. c.** la 10 óre a. m. în cancelaria notarială din Bran. pădurea de brad din muntele „PREDUȘU“, situat circa 8 klm. de centrul Branului, de pe un teritoriu de 20 jugere.

Prețul esclamării fl. 1. 30 pro metru cub.

Doritorii de a cumpĕra au a depune vadiu de fl. 260, ér ofertele timbrate, asemenea provĕḑute cu vadiul amintit.

Condițiunile se pot vedé până atuncĭ în orĭ-ce ḑi la biroul comitetului subsemnat și la cancelaria notarială în Bran.

BRAN, 9 Iulie 1895.

Biroul comitetului:

Leontin Pușcariu, preș. *George Babeș*, secret.

744,3—3.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.